

PRISLOV:

V stavku je lahko: prislovno določilo ali povedkovega določila ali pa prilastek. To je besedna vrsta po kateri se sprašujemo KJE, KAM, OD KOD, KDAJ, ZAKAJ, ČEMU, KAKO, KOLIKO, ...

Poznamo:

- KRAJEVNI (kje, kod, kam)
- ČASOVNI (kdaj)
- VZROČNOSTNI (zakaj, kljub čemu)
- LASTNOSTNI (kako, koliko, kolikokrat, kolikic, glede na kaj)

Stopnjujemo lahko prislove, ki izražajo NAČIN in KOLIČINO (visoko, višje, najvišje)

PREDLOG:

Predlog ali prepozicija je beseda za izražanje razmerja med neenakovrednimi besedami ali besednimi zvezami.

Predlogi, ki se vežejo na določen sklon:

- ROD.: brez, do, iz, od, z/s(TA SUHI ŠKAFEC PUŠČA- s), za
- DAJ.: h/k(KG-h) , proti, kljub
- TOŽ.: čez, skozi, zoper, po
- TOŽ. IN MEST.: na, ob, v
- TOŽ. IN OR.: med, nad, pod, pred, za
- MEST.: o, pri, po
- OR.: z/s

VEZNIK:

Vezniki so nepregibne besedne vrste, ki izražajo razmerje med enakovrednimi besedami ali stavki ali pa razmerje med neenakovrednimi stavki zložene povedi. Veznike med stavki imenujemo STAVČNI, med besedami pa NESTAVČNI.

npr.: pa, toda, in, ali, če, ki, ko, ker, da, ter, čeprav, dasi, ako, četudi

ČLENEK:

So nepregibne besedne vrste, niso stavčni členi, so znanilči nekega drugega stavka, po njih se ne moremo vprašati, lahko jih samo nadomestimo s stavkom.

Npr.: SPET dežuje. Dežuje, prej nekaj časa ni.

To so: spet, tudi, seveda, samo, menda, še, že, celo

MEDMET:

Medmeti (INTERJEKCIJE) so besede stavki - PASTAVKI. Izražajo človekovo razpoloženje, posnemajo naravne glasove, ipd.

Razpoloženjski medmeti izražajo začudenje, ravnodušje, nejevoljo, veselje,... Ker so pastavki, je za njimi glasovni premor, v pisavi pa vejica. Iz nekaterih razpoloženjskih medmetov se izpeljujejo glagoli (jav - javkati).

Posnemovalni medmeti posnemajo glasove človeka, živali, naprav, ... Pogosto so iz njih izpeljani glagoli. Ob glagolih oglašanja pa se medmet sprevrže v povedkovnik (Puška je rekla BUM).

PREDIKATIV:

To so besede, ki se rabijo samo kot povedkova določila (npr.: soparno je, v pretekliku pa; soparno je bilo). Zaznamujejo naravne pojave, stanje in razpoloženje:

- v naravi: bilo je vetrovno (deževno, mokro, ...);
- stanja in razpoloženja zunanjega in notranjega okolja: dobro je, dolgočasno, veselo, všeč;
- vrednotenje: čudno je (zadušno, grozno, krasno)